

Nota

Wetsontwerp van 5 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing

Hoorzitting Commissie voor de Justitie

Brussel, 6 maart 2018

1. Inleiding

De Orde van Vlaamse Balies (hierna **OVB**) wil vooreerst de Commissie voor de Justitie danken voor de uitnodiging tot deelname aan de bespreking van het wetsontwerp van 5 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (hierna **het Wetsontwerp**). Onderhavige nota beperkt zich tot de bepalingen aangaande de alternatieve vormen van geschillenoplossing uit het Wetsontwerp.

De OVB wenst te benadrukken dat zij initiatieven met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing verwelkomt. De OVB staat dan ook positief ten aanzien van de betrachting om de bepalingen inzake bemiddeling te verbeteren en de collaboratieve onderhandeling in te voeren.

De OVB herhaalt evenwel haar reeds eerder geuite bezorgdheid dat vrijwilligheid in hoofde van de partijen bij het aangaan of verderzetten van een alternatieve vorm van geschillenoplossing, essentieel is. Alternatieve vormen van geschillenoplossing zijn nu eenmaal niet voor elk conflict de meest aangewezen weg naar een oplossing. Partijen dienen zo veel als mogelijk inspraak te hebben over het traject dat ze gaan volgen. De OVB wenst daarbij ook te onderlijnen dat het niet strookt met de essentiële plicht van onafhankelijkheid van de advocaat indien er op hem een verplichting zou rusten om een alternatieve vorm van geschillenoplossing voorop te stellen. Zulks is strijdig met het principe van zelfregulering van de advocatuur.

Overigens, eenmaal partijen in de gerechtelijke fase zijn aanbeland, zijn partijen mogelijkerwijze niet meer bereid om hun geschil middels een alternatieve vorm van geschillenoplossing op te lossen. Partijen kunnen het gevoel hebben reeds voldoende inspanningen te hebben ondernomen om het geschil in der minne te regelen, zodat de “doorverwijzing” in de gerechtelijke fase “te laat” komt. Bovendien doet het zich voor dat het conflict in de gerechtelijke fase al zodanig is geëscaleerd dat het niet meer mogelijk blijkt om het geschil nog via alternatieve vormen van geschillenoplossing op

te lossen. Men moet aldus omzichtig omspringen met een rechterlijke verwijzing, of sterker nog bevel, naar een alternatieve vorm van geschillenoplossing. Men mag niet onderschatten dat dergelijk voorstel, laat staan bevel, uitgaande van de rechter als uiterst dwingend ervaren wordt. De daarmee gepaard gaande druk kan leiden tot een mindere inzet van de partijen tijdens het voeren van de alternatieve vorm van geschillenoplossing en een succesvolle afloop daarvan bemoeilijken.

De rechterlijke “doorverwijzing / bevel” naar een alternatieve vorm van geschillenoplossing kan door de partijen overigens opgevat worden als rechtsweigering, of minstens een belemmering van het recht op toegang tot de rechter. De OVB is van mening dat de partijen niet het gevoel mogen krijgen dat ze met hun conflict niet bij de rechter terecht kunnen. De OVB wijst erop dat de mogelijkheid voor partijen om zich te beroepen op een gerechtelijke procedure open dient te blijven staan, temeer omdat een gerechtelijke procedure tal van waarborgen biedt voor een eerlijk procedureverloop evenals voor de rechtsbescherming van de (zwakkere) partijen. Partijen mogen alleszins niet de perceptie krijgen dat de rechtsbescherming en waarborgen die de gerechtelijke procedure biedt, aan hen ontzegd worden.

Ook vanuit financieel oogpunt maant de OVB aan tot voorzichtigheid met betrekking tot het opleggen van alternatieve vormen van geschillenoplossing. Partijen worden in de gerechtelijke fase reeds geconfronteerd met het honorarium van hun advocaat en bepaalde gerechtskosten. Het mag dan ook niet als evidentie beschouwd worden dat zij daarenboven bijkomende kosten zouden moeten maken in het kader van een alternatieve vorm van geschillenoplossing (bijvoorbeeld de aanstelling van een bemiddelaar), indien zij zelf weinig bereidheid vertonen om over te gaan op dergelijke alternatieve vorm van geschillenoplossing.

De OVB dringt er dan ook op aan dat het principe van de vrijwilligheid gehuldigd wordt en dat zowel de deelname aan als het verloop van het traject van een alternatieve vorm van geschillenoplossing vrij gebeurt. Indien daartegen gezondigd wordt, vreest de OVB dat het gebruik van alternatieve vormen van geschillenoplossing tot weinig bevredigende resultaten zal leiden en dat de achterliggende doelstellingen van het promoten ervan (zoals het tegemoet komen aan de gerechtelijke achterstand en de hoge werklast verminderen bij rechtbanken en hoven) niet behaald zullen worden.

2. Artikelsgewijze bespreking van het Wetsontwerp

Hierna volgt een artikelsgewijze bespreking van het Wetsontwerp. Enkel de artikelen waarbij de OVB inhoudelijke opmerkingen wenst te formuleren, worden hieronder aangehaald.

- Artikel 182 van het Wetsontwerp

De voorgestelde bepaling voert in artikel 444 Ger.W. de verplichting voor de advocaat in om de rechtszoekende te informeren over de mogelijkheid tot bemiddeling, verzoening en elke andere vorm van minnelijke oplossing van geschillen. Indien de advocaat van mening is dat een minnelijke oplossing van het geschil overwogen kan worden, moet hij die in de mate van het mogelijke trachten te bevorderen.

De OVB uit de bezorgdheid dat deze bepaling de essentiële plicht tot onafhankelijkheid van de advocaat in het gedrang brengt. De Codex Deontologie voor Advocaten stelt daarover: “*De verplichtingen die op de advocaat rusten, vereisen de absolute onafhankelijkheid van de advocaat, vrij van alle druk, in het bijzonder van de druk van eigen belangen of van beïnvloeding van buitenaf. De advocaat moet elke aantasting van zijn onafhankelijkheid vermijden en mag de beroepsethiek*

niet veronachtzamen om de cliënt, de rechter of derden welgevallig te zijn. De onafhankelijkheid is bij alle werkzaamheden noodzakelijk.”

De ontworpen bepaling tast het principe van zelfregulering van de advocatuur aan. Vooral nog is overigens niet duidelijk wat de wettelijke respectievelijk de deontologische gevolgen zijn indien de advocaat de voorgestelde bepaling zou schenden.

- Artikel 188 van het Wetsontwerp

Het voorgestelde artikel 730/1, §1 Ger.W. stelt dat de rechter in elke stand van het geding een minnelijke oplossing van de geschillen bevordert. De OVB wenst allerm minst de minnelijke oplossing van geschillen tegen te gaan. Men dient zich er evenwel van bewust te blijven dat het bekomen van een minnelijke oplossing moeilijk -of zelfs onmogelijk- kan blijken eens de gerechtelijke fase werd aangevat. Partijen hebben immers vaak reeds een lange weg afgelegd voordat ze de stap zetten om hun geschil te laten beslechten door een rechter.

Ingevolge het voorgestelde artikel 730/1, §2 Ger.W. kan de rechter, behoudens in kort geding, op de inleidingszitting of tijdens een zitting bepaald op een nabije datum, de partijen bevragen over de wijze waarop zij voorafgaand aan het geding gepoogd hebben het geschil minnelijk op te lossen. De OVB benadrukt dat, indien de rechter gebruik maakt van deze mogelijkheid, er geen afbreuk mag gedaan worden aan de vertrouwelijke inhoud van communicatie tussen advocaten. Zoals de Memorie van Toelichting bij artikel 188 van het Wetsontwerp terecht stelt, hebben de partijen het recht om de inhoud van hun onderhandelingen geheim te houden voor iedereen, dus ook voor de rechter.

Ook wordt in het voorgestelde artikel 730/1, §2 Ger.W. aan de rechter de mogelijkheid geboden de schorsing van de procedure te bevelen. De OVB waarschuwt dat men zich ervoor moet behoeden dat deze bepaling niet misbruikt wordt om de gerechtelijke procedure op de lange baan te schuiven. De OVB vraagt deze mogelijkheid tot schorsing van de procedure te schrappen. Minstens zou deze mogelijkheid tot schorsing nader gepreciseerd moeten worden.

- Artikel 190 van het Wetsontwerp

De OVB doet de suggestie om de zin *“Alles wat er wordt gezegd of geschreven tijdens de zittingen van minnelijke schikking is vertrouwelijk”* aan te vullen als volgt: *“Alles wat er wordt gezegd of geschreven tijdens de zittingen van minnelijke schikking is vertrouwelijk op dezelfde wijze zoals bepaald in artikel 1728”*.

Indien deze aanvulling niet geschiedt, vreest de OVB dat de vertrouwelijkheid niet voldoende wordt gegarandeerd of dat de rechtszoekende alleszins niet de indruk zal hebben dat de vertrouwelijkheid voldoende gewaarborgd is. Immers, in de kamer voor minnelijke schikking verschijnt de rechtszoekende voor een rechter. Hoewel deze rechter niet de rechter is die de zaak ten gronde zal behandelen, kan de vrees bij de rechtszoekende leven dat de rechter van de kamer voor minnelijke schikking informatie zal doorgeven aan de rechter die de zaak ten gronde behandelt. Bijgevolg acht de OVB het aangewezen om de voormelde zinsnede toe te voegen.

- Artikel 193 van het Wetsontwerp

Deze bepaling definieert de bemiddeling als een vertrouwelijk en gestructureerd proces van vrijwillig overleg tussen conflicterende partijen met de actieve medewerking van een onafhankelijke en onpartijdige derde die de communicatie vergemakkelijkt en poogt de partijen ertoe te brengen zelf een oplossing uit te werken.

De OVB acht het gebruik van de term “proces” in dit verband niet aangewezen en verkiest de term “traject”. De OVB vindt het positief dat in de definitie wordt aangegeven dat het overleg “vrijwillig” is. In plaats van te spreken over een “derde”, acht de OVB het aangewezen de term “bemiddelaar” te gebruiken.

- Artikel 194 van het Wetsontwerp

De OVB is er veeleer voorstander van om de libellering van het thans vigerende artikel 1724 Ger. W. te behouden.

Indien gekozen zou worden voor de tekst van het voorgestelde artikel 194 van het Wetsontwerp, stelt de OVB volgende wijzigingen aan deze tekst voor: “Artikel 1724 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 21 februari 2005, wordt vervangen als volgt:

“Art. 1724. Elk al dan niet grensoverschrijdend geschil ~~van vermogensrechtelijke aard, met inbegrip van een geschil waar een publiekrechtelijke rechtspersoon is bij betrokken, kan het voorwerp van een bemiddeling uitmaken. Niet-vermogensrechtelijke geschillen die vatbaar zijn voor dading, evenals de geschillen bedoeld in artikel 572bis, 3°, 4°, 6° tot 10° en 12° tot 15° en de geschillen voortvloeiend uit de feitelijke samenwoning kunnen eveneens het voorwerp van een bemiddeling uitmaken.”~~”

- Artikel 196 van het Wetsontwerp

De OVB suggereert om §2 van het voorgestelde artikel 1727 Ger. W. als volgt aan te vullen:

“(…)

*9° de lijst van bemiddelaars opstellen en verspreiden bij de hoven en rechtbanken, bij de federale, gemeenschaps- en gewestelijke overheden, **alsook de lokale besturen;***

“(…)

13° een jaarlijks verslag opstellen over de uitvoering van haar opdrachten, zoals bepaald in artikel 1727/1, tweede lid;

14° waken over de goede organisatie van haar bureau en haar commissies.”.

- Artikel 197 van het Wetsontwerp

Artikel 197 van het Wetsontwerp vermeldt dat de algemene vergadering haar goedkeuring hecht aan alle beslissingen, adviezen en andere maatregelen. Naar de mening van de OVB kan deze opdracht beter toebedeeld worden aan het bureau.

- Artikel 198 van het Wetsontwerp

De OVB doet de aanbeveling om volgende zinsnede aan te vullen in het voorgestelde artikel 1727/2, §1 Ger.W.: “Het bureau bestaat uit 8 effectieve leden en 8 plaatsvervangende leden die doen blijken van de voor de bemiddelingspraktijk passende vorming of ervaring **en tevens minstens 5 jaren effectief erkend werden als bemiddelaar**”.

Vervolgens zou de bepaling gewijzigd kunnen worden als volgt: *“De vaste en plaatsvervangende leden worden door de minister van Justitie aangewezen op de met redenen omklede voordracht:*
— *van twee leden door de Orde van Vlaamse balies voor de advocaat die tot die Orde behoort;*
— *van twee leden door de Ordre des barreaux francophones et germanophone - voor de advocaat die tot die Orde behoort;*
— *van vier leden door de Koninklijke federatie van notarissen voor de notarissen;*
— *van vier leden door de representatieve instanties voor de bemiddelaars die noch het beroep van advocaat, noch dat van notaris uitoefenen;*
— *van twee leden die magistraat of emeriti of eremagistraat zijn door de Hoge Raad voor de Justitie;*
— ~~*van twee leden door de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders voor de gerechtsdeurwaarders.”*~~

Daarenboven verzoekt de OVB om §5 aan te vullen als volgt: *“Voor de toepassing van dit artikel wordt de kandidaat-notaris gelijkgesteld met een notaris en de advocaat-stagiair met een advocaat”.*

- Artikel 201 van het Wetsontwerp

In het voorgestelde artikel 1727/5, §1 is het volgens de OVB nuttig om toe te voegen dat de leden van de commissie voor de tuchtrekking en de klachtenbehandeling minstens 5 jaren erkend moeten geweest zijn als bemiddelaar.

- Artikel 202 van het Wetsontwerp

Naar de mening van de OVB is de Raad van State, en niet de Franstalige of de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel, bevoegd.

De OVB vraagt de zin te schrappen dat tegen dit vonnis geen hoger beroep of verzet kan aangetekend worden.

- Artikel 203 van het Wetsontwerp

De OVB formuleert een eigen tekstvoorstel:

“Artikel 1728 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 21 februari 2005, wordt vervangen als volgt:

“§1. De documenten die worden opgemaakt en de mededelingen die worden gedaan in de loop en ten behoeve van een bemiddeling zijn vertrouwelijk. Hetzelfde geldt voor documenten die reeds bestonden voor aanvang van de bemiddeling, op voorwaarde dat partijen bij onderling akkoord de vertrouwelijkheid wensen uit te breiden tot deze documenten ten behoeve van de bemiddeling. Zij mogen niet worden aangevoerd in een gerechtelijke, administratieve of arbitrale procedure of in enige andere procedure voor het oplossen van conflicten en zijn niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis.

De geheimhoudingsplicht kan, met schriftelijke en uitdrukkelijke instemming van de partijen, worden opgeheven in de grenzen die de partijen bepalen. Zij kan ook worden opgeheven in de mate dit volstrekt noodzakelijk is om de rechter in staat te stellen de bemiddelingsakkoorden te homologeren. Onverminderd de verplichtingen die hem bij wet worden opgelegd, mag de bemiddelaar de feiten waarvan hij uit hoofde van zijn ambt kennis krijgt, niet openbaar maken. Hij mag door de partijen niet worden opgeroepen als getuige in een burgerrechtelijke of administratieve procedure met betrekking tot de feiten waarvan hij in de loop van zijn bemiddeling kennis heeft genomen. Artikel 458 en 458bis van het Strafwetboek zijn van toepassing op de bemiddelaar.

§2. In het raam en ten behoeve van zijn opdracht kan de bemiddelaar, met instemming van de partijen, de derden horen die daarmee instemmen of, wanneer de complexiteit van de zaak zulks vereist, een beroep doen op een deskundige inzake het behandelde vakgebied. Zij zijn gehouden tot de geheimhoudingsplicht bedoeld in §1, eerste lid. Paragraaf 1, derde lid, is van toepassing op de deskundige.”

Indien niet voor het tekstvoorstel van de OVB gekozen zou worden, wenst de OVB te wijzen op enkele aandachtspunten. Artikel 203 van het Wetsontwerp vervangt paragraaf 1, eerste lid, laatste zin als volgt: *“Zij kan ook worden opgeheven om de rechter in staat te stellen de bemiddelingsakkoorden te homologeren.”* Vooreerst is, in de voorgestelde libellering, niet geheel duidelijk wat met “zij” wordt bedoeld. Het woord “zij” kan aldus beter vervangen worden door het woord “geheimhoudingsplicht”. Voorts bepaalt het artikel dat de geheimhoudingsplicht “ook” kan worden opgeheven om de rechter in staat te stellen de bemiddelingsakkoorden te homologeren. De OVB vreest dat niet alle partijen en niet-juridisch opgeleide bemiddelaars de precieze draagwijdte kunnen inschatten van dergelijke ontheffing van de geheimhoudingsplicht. Het woord “ook” dient daarom geschrapt te worden. Daarnaast mag de geheimhoudingsplicht enkel worden opgeheven met instemming van de partijen. Bijgevolg dienen de woorden “met instemming van de partijen” terug ingevoegd te worden.

De OVB merkt op dat volgende zin uit het thans vigerende artikel 1728 Ger. W. aanleiding geeft tot verwarring: *“Vertrouwelijke documenten die toch zijn meegedeeld of waarop een partij steunt in strijd met de geheimhoudingsplicht, worden ambtshalve buiten de debatten gehouden”*. Het is onduidelijk of met het woord “meegedeeld” een overlegging van de documenten wordt bedoeld dan wel een mondelinge mededeling van de inhoud ervan. Het is opportuun dat dergelijke terminologie vermeden wordt om interpretatieproblemen te voorkomen.

De OVB merkt tevens op dat, naast artikel 458 van het Strafwetboek, ook artikel 458*bis* van het Strafwetboek van toepassing moet verklaard worden op de bemiddelaar.

- Artikel 1733 Ger.W.

Wat artikel 1733 Ger.W. betreft, acht de OVB het nuttig dat er een verplichte bijstand door een advocaat of notaris zou geschieden indien het bemiddeld akkoord werd opgesteld door een niet-jurist. De verplichte bijstand zou leiden tot een verbetering van de kwaliteit van hetgeen moet worden gehomologeerd en leidt evident tot het vermijden van onnodige overlast en complicaties bij de homologatie.

- Artikel 206 van het Wetsontwerp

De nieuw voorgestelde paragraaf 1 van artikel 1734 Ger.W. baart de OVB zorgen. Wanneer de rechter van mening is dat een verzoening tussen de partijen mogelijk is, kan hij, ambtshalve of op verzoek van een van de partijen, een bemiddeling bevelen, na de partijen gehoord te hebben. Hoewel de rechter de partijen dient te horen, blijkt het niet noodzakelijk te zijn dat alle partijen instemmen met de bemiddeling. De OVB waarschuwt ervoor dat zulks indruist tegen het principe van vrijwilligheid van de bemiddeling. De OVB vindt het onontbeerlijk dat alle partijen instemmen met de bemiddeling.

Daarnaast spreekt de ontworpen bepaling over *“een zitting die ten laatste op de laatste dag van de maand die volgt op die van de neerlegging van de eerste conclusies van de verweerder is bepaald”*. Het is de OVB niet duidelijk hoe de zaak alsdan wordt vastgesteld, nu de partijen moeten gehoord

worden. De OVB acht de voorgestelde bepaling praktisch niet werkbaar. De OVB dringt dan ook aan op een aanpassing van de ontworpen bepaling.

Paragraaf 2 van artikel 1734 Ger.W. wordt middels artikel 206 van het Wetsontwerp vervangen als volgt: “§ 2. De beslissing die de partijen beveelt om het geschil op te lossen door een bemiddeling bedoeld in § 1, vermeldt de naam en de hoedanigheid van de erkende bemiddelaar, legt de duur vast van zijn opdracht, zonder dat die de termijn van zes maanden mag overschrijden en stelt de zaak vast op de eerst nuttige datum na het verstrijken van deze termijn is.”. Daarbij merkt de OVB op dat men partijen desgevallend kan opleggen om een bemiddeling aan te vatten, doch niet om het geschil ook daadwerkelijk op te lossen door een bemiddeling. De Memorie van Toelichting bij artikel 206 van het Wetsontwerp lijkt de bekommernissen van de OVB in ogenschouw te nemen, doch dat komt volgens de OVB te weinig tot uiting in de tekst van de ontworpen bepaling. Artikel 207 van het Wetsontwerp stelt daarenboven dat de bepalingen bevolen overeenkomstig de artikelen 1734 en 1735 niet vatbaar zijn voor enig rechtsmiddel.

- Artikel 209 van het Wetsontwerp

Artikel 209 van het Wetsontwerp vangt aan, stellende: “In het nieuwe deel VIII ingevoegd bij artikel 30, wordt een artikel 1738 ingevoegd luidende: (...)”. Met artikel 30 wordt artikel 208 van het Wetsontwerp bedoeld.

De OVB vindt het wenselijk dat naast de kenmerken “gestructureerd” en “vertrouwelijk” ook het kenmerk “vrijwillig” wordt toegevoegd. De OVB betreurt het daarenboven dat in de definitie niet is opgenomen dat een collaboratieve onderhandeling verloopt “volgens de principes van belangengericht onderhandelen”. Er kan tevens aan de definitie worden toegevoegd dat de betrachting is om het geschil “minnelijk en buitengerechtelijk” op te lossen.

- Artikel 211 van het Wetsontwerp

Men kan eraan denken om een bepaling in te voegen volgens dewelke elke partij, voor enige rechtspleging, aan de andere partijen kan voorstellen om een beroep te doen op collaboratieve onderhandeling. Men kan daaraan toevoegen dat, zo dat voorstel bij aangetekende brief wordt verzonden en een aanspraak op een recht bevat, het gelijkgesteld wordt met een ingebrekestelling en alsdan gedurende een maand de verjaring van de aan dat recht verbonden vordering schorst.

Het voorgestelde artikel maakt gewag van het feit dat de rechter partijen kan bevelen hun geschil door een collaboratieve onderhandeling op te lossen. De OVB benadrukt dat men partijen niet kan verplichten om daadwerkelijk tot een overeenkomst te komen via collaboratieve onderhandeling.

- Artikel 212 van het Wetsontwerp

De OVB ontraadt het om in dit verband te verwijzen naar artikel 1731 daar het over bemiddeling handelt en de terminologie tot verwarring leidt. Zo bijvoorbeeld de vermelding in artikel 1731, §2, 3° Ger.W.: “de herinnering aan het principe dat bemiddeling op vrijwillige basis geschiedt” (eigen onderlijning), terwijl het hier over de collaboratieve onderhandeling gaat. Zo bijvoorbeeld ook artikel 1731, §2, 8° Ger.W. dat de ondertekening door de partijen en de bemiddelaar vereist. Het is daarentegen essentieel dat het collaboratief onderhandelingsprotocol wordt ondertekend door de partijen en de collaboratieve advocaten.

De OVB verzoekt het voorgestelde artikel 1741, §1, 3° aan te vullen als volgt: “*de verbintenis van partijen om tijdens de collaboratieve onderhandeling geen geding op te starten of voort te zetten, behoudens de noodzaak voor één van de partijen om vervaltermijnen te schorsen*”.

In het voorgestelde artikel 1741, §3 Ger.W. verdient het aanbeveling het woord “van” te schrappen in volgende zin: “*Behoudens andersluidend schriftelijk akkoord van de partijen eindigt de schorsing van één maand na kennisgeving: (...)*”. De indruk mag niet gewekt worden dat het een schorsing van één maand zou betreffen. Ingevolge het voorgestelde artikel 1741, §2 Ger.W. wordt de verjaringstermijn immers geschorst voor de gehele duur van de collaboratieve onderhandeling, en niet slechts voor de duur van één maand.

Bij het tweede en derde streepje van het voorgestelde artikel 1741, §3 Ger.W. moet men indachtig houden dat de schorsing desgevallend blijft doorlopen, met name in het geval waar de collaboratieve advocaat wordt opgevolgd door een nieuwe collaboratieve advocaat (zie artikel 213 van het Wetsontwerp, meer bepaald het voorgestelde artikel 1742, §2 en §3 Ger.W.). De volgorde van het tweede en derde streepje van het voorgestelde artikel 1741, §3 zou wellicht beter omgewisseld worden, zodat het in lijn ligt met de volgorde van het voorgestelde artikel 1742, §2 en §3 Ger.W.

De OVB doet de suggestie om de termijn vermeld in artikel 212 van het Wetsontwerp (zijnde “één maand”) af te stemmen op de termijnen gehanteerd in artikel 213 van het Wetsontwerp (het nieuw voorgestelde artikel 1742, §2 en §3 Ger.W. waarin een termijn van “30 dagen” gehanteerd wordt).

- Artikel 213 van het Wetsontwerp

De OVB stelt voor om de laatste zin van het voorgestelde artikel 1742, §1 Ger.W. aan te vullen als volgt: “*De collaboratieve advocaat meldt dit onverwijld bij aangetekend schrijven aan de collaboratieve advocaat van de overige betrokken partijen*”. De OVB vindt dat een verantwoorde toevoeging, gelet op de gevolgen die verbonden zijn aan deze melding. De schorsing van de verjaringstermijn eindigt namelijk één maand na deze kennisgeving.

In het kader van het voorgestelde artikel 1742, §2 Ger.W. dient de partij, die de bijstand door haar collaboratieve advocaat wenst stop te zetten, uiteraard ook haar collaboratieve advocaat in te lichten, waarbij de OVB er de voorkeur aan geeft dat dat schriftelijk zou gebeuren. De OVB vraagt dat de kennisgeving door de partij aan de andere partij(en) middels aangetekend schrijven aan de collaboratieve advocaat van de andere partij(en) zou gebeuren. De OVB is er ook voorstander van om in het voorgestelde artikel 1742, §3 Ger.W. de melding door de collaboratieve advocaat bij aangetekend schrijven aan de collaboratieve advocaat van de andere partij(en) te laten gebeuren.

Zoals vermeld onder de bespreking van artikel 212 van het Wetsontwerp, acht de OVB het raadzaam dat de termijn van “30 dagen” uit het voorgestelde artikel 1742, §2 en §3 Ger.W. wordt afgestemd op de termijn uit artikel 213 van het Wetsontwerp (zijnde een termijn van “één maand”). De OVB acht het wenselijk dat de term “advocaat / advocaten” aangewend in het voorgestelde artikel 1742, §2 en §3 telkens vervangen zou worden door de term “collaboratieve advocaat / advocaten”. Daarnaast komt het de OVB wenselijk over om de term “procedure” in het voorgestelde artikel 1742, §2 en §3 Ger.W. telkens te vervangen door de term “collaboratieve onderhandeling”.

Het voorgestelde artikel 1742, §2 Ger.W. doet de vraag rijzen wat er gebeurt indien de nieuwe collaboratieve advocaat de bijlage bij het collaboratief onderhandelingsprotocol niet tijdig ondertekent, doch de andere partij de collaboratieve onderhandeling niet als beëindigd wenst te beschouwen. Bij gebreke aan bijstand door een collaboratieve advocaat aan één van de partijen,

kan de collaboratieve onderhandeling *de facto* niet worden voortgezet, ook al wenst de andere partij de collaboratieve onderhandeling nog wel verder te zetten. Men kan zich afvragen over welk drukkingsmiddel laatstgenoemde partij in dergelijke hypothese beschikt om de andere partij aan te zetten om haar nieuwe collaboratieve advocaat spoedig het collaboratief onderhandelingsprotocol te laten ondertekenen. Dezelfde opmerking wordt geformuleerd aangaande het voorgestelde artikel 1742, §3 Ger.W.

- Artikel 214 van het Wetsontwerp

De OVB doet de suggestie om het ontworpen artikel 1743, §2 Ger.W. aan te vullen als volgt: “§2. De **collaboratieve** advocaat ontvangt van zijn cliënt een exclusief en geschreven mandaat, dat beperkt is tot het bijstaan en raadgeven tijdens de collaboratieve onderhandeling met het oog op het bereiken van een **collaboratief** onderhandeld akkoord”. Waar in het voorgestelde artikel 1743, §3 Ger.W. sprake is van “akkoord”, wordt er beter gesproken over “collaboratief onderhandeld akkoord”.

De OVB meent dat de terugtrekkingsplicht tevens moet gelden ten aanzien van de advocaten die in een groepering of associatie met de collaboratieve advocaten werken, hun medewerkers en/of stagiairs.

- Artikel 216 van het Wetsontwerp

Het voorgestelde artikel 1745, §3 Ger.W. verklaart artikel 1728 Ger.W. van overeenkomstige toepassing. De OVB doet de suggestie om de vertrouwelijkheid in een afzonderlijk artikel te behandelen, in plaats van als §3 bij het voorgestelde artikel 1745 Ger.W.

De OVB formuleert een eigen tekstvoorstel voor een apart artikel, ter vervanging van het voorgestelde artikel 1745, §3 Ger.W.:

“§1. De documenten die worden opgemaakt en de mededelingen die worden gedaan in de loop en ten behoeve van een collaboratieve onderhandeling zijn vertrouwelijk. Hetzelfde geldt voor documenten die reeds bestonden voor aanvang van de collaboratieve onderhandeling, op voorwaarde dat partijen in het collaboratief onderhandelingsprotocol overeenkomen om de vertrouwelijkheid ten behoeve van de collaboratieve onderhandeling uit te breiden tot deze documenten. Zij mogen niet worden aangevoerd in een gerechtelijke, administratieve of arbitrale procedure of in enige andere procedure voor het oplossen van conflicten en zijn niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis. De geheimhoudingsplicht kan, met instemming van de partijen, worden opgeheven om de rechter in staat te stellen het collaboratief onderhandeld akkoord te homologeren. Bij schending van die geheimhoudingsplicht door een van de partijen, door een van de collaboratieve advocaten of door de deskundigen, doet de rechter of de arbiter uitspraak over de eventuele toekenning van schadevergoeding. Vertrouwelijke documenten die toch zijn meegedeeld of waarop een partij steunt in strijd met de geheimhoudingsplicht, worden ambtshalve buiten de debatten gehouden.

Onverminderd de verplichtingen die hen bij wet worden opgelegd, mogen de partijen, de collaboratieve advocaten en de deskundigen de feiten waarvan zij in het kader van de collaboratieve onderhandeling kennis krijgen, niet openbaar maken noch hier voordeel trachten uit te halen, ten nadele van een of meerdere partijen uit de collaboratieve onderhandeling.

De collaboratieve advocaat noch de deskundige mag door de partijen worden opgeroepen als getuige in een gerechtelijke, administratieve of arbitrale procedure of in enige andere procedure voor het oplossen van conflicten met betrekking tot de feiten waarvan hij in de loop van de collaboratieve onderhandeling heeft kennis genomen en waarvan hij geen kennis had kunnen nemen buiten de collaboratieve onderhandeling om.

Artikel 458 en 458bis van het Strafwetboek zijn van toepassing op de collaboratieve advocaten en op de betrokken deskundigen.

§2. Behoudens andersluidend akkoord van partijen, zijn het collaboratief onderhandelingsprotocol met eventuele bijlagen en het collaboratief onderhandeld akkoord met eventuele bijlagen, vanaf de ondertekening ervan door alle partijen en hun respectievelijke collaboratieve advocaten, niet meer gedekt door de in paragraaf 1 bedoelde vertrouwelijkheid.

§3. Dit artikel is ook van toepassing op een grensoverschrijdend geschil waarin een gerechtelijke of arbitrale procedure volgend op een collaboratieve onderhandeling tussen de partijen wordt ingeleid in een andere lidstaat dan die waarin de partijen hun woonplaats of gewone verblijfplaats hadden op het tijdstip waarop zij overeenkwamen deel te nemen aan een collaboratieve onderhandeling.”

- Homologatie collaboratief onderhandeld akkoord

De OVB dringt erop aan dat het collaboratief onderhandeld akkoord gehomologeerd zou kunnen worden, waarbij artikel 1733 Ger.W. van overeenkomstige toepassing zou zijn.

- Artikel 219 van het Wetsontwerp

De geldboete voorzien in de voorgestelde bepaling, met name een geldboete van tweehonderd euro tot twintigduizend euro, is (te) hoog.

Het is niet duidelijk wat er bedoeld wordt met de term “beroepsmatig”, hetgeen verder gepreciseerd zou moeten worden.

De OVB heeft bezwaren tegen de uitzondering die in artikel 219 van het Wetsontwerp gemaakt wordt aangaande de beroepsmatige bemiddeling in de zin van het Gerechtelijk Wetboek in het kader van geschillen tussen ondernemingen. De OVB verzoekt daarom om deze uitzondering te schrappen.

Voor de OVB,

Bestuurder Alex TALLON

